

Companiile de top la nivel mondial au progresat cu raportarea privind schimbările climatice, însă este nevoie de mai mult efort și în alte domenii cheie ale sustenabilității & ESG

Publicat pentru prima dată în 1993, Studiul KPMG privind Raportarea de Sustenabilitate este elaborat la fiecare doi ani. Pentru ediția din acest an au fost analizate rapoartele de sustenabilitate & ESG a 5.800 companii din 58 de țări și jurisdicții, inclusiv România. Constatările publicate recent indică faptul că încă există o decuplare între urgența de a aborda schimbările climatice și echitatea socială și rezultatele financiare oferite de mediul de afaceri.

Se evidențiază o creștere în ceea ce privește raportarea de sustenabilitate. Aproape toate (96%) cele mai mari 250 companii din lume – cunoscute sub denumirea G250 – publică o formă de raportare de sustenabilitate.

De-a lungul timpului, s-a înregistrat o creștere constantă și consecvență în ceea ce privește raportarea la nivelul așa numitelor N100 (cele mai mari 100 de companii din fiecare țară și jurisdicție analizată). Dacă acum 10 ani doar două treimi din cadrul companiilor din N100 publicau rapoarte de sustenabilitate, acum procentul a crescut la 79%.

Aspectele climatice continuă să domine

Se poate observa un trend ascendent de recunoaștere de către mediul de afaceri a faptului că are un rol în ceea ce privește atingerea țintelor climatice globale. Astfel, 71% dintre N100 și 80% dintre G250 și-au stabilit ținte de reducere a emisiilor de carbon. Un aspect pozitiv este acela că cele mai multe companii recunosc că trebuie mai degrabă să își reducă emisiile proprii pentru a-și îndeplini țintele decât să se bazeze exclusiv pe compensarea emisiilor de carbon. Numărul companiilor ce raportează conform indicațiilor Grupului Operativ pentru Raportarea Informațiilor Financiare referitoare la Schimbările Climatice (Task Force on Climate-related Financial Disclosures -TCFD) aproape s-a dublat.

Totuși, studiul evidențiază și unele domenii cheie în care este necesar un progres mai rapid. Numai 64% din companiile G250 recunosc formal că schimbările climatice reprezintă un risc pentru afacerea lor și mai puțin de jumătate din totalul companiilor analizate recunosc în prezent pierderea biodiversității ca fiind un risc.

Raportarea de sustenabilitate din perspectiva ESG

Raportul de anul acesta evidențiază mai multe provocări pe care le întâmpină cele mai mari companii din lume în ceea ce privește raportarea ESG. De exemplu, în pofida nivelului tot mai ridicat de conștientizare a legăturii dintre criza climatică și inegalitatea socială, dintre miile de rapoarte analizate, în mai puțin de jumătate s-au regăsit informații privind componentele "sociale" (ex. sclavie modernă, diversitate, incluziune și echitate, implicarea în comunitate, și aspecte referitoare la munca). În același timp, mai puțin de jumătate dintre companii și-au

comunicat riscurile de guvernanta (ex. corupție, mita și anticorupție, practici anti-competitive sau contribuții politice). În plus, numai o treime dintre companiile N100 au un membru al echipei lor de conducere alocat ca responsabil de sustenabilitate și mai puțin de un sfert dintre aceste companii recompenseaza managerii în funcție de atingerea țintelor de sustenabilitate.

Rapoartele ESG, în numar foarte mare, continua mai degraba sa fie descriptive și mai puțin bazate pe date cantitative sau financiare asociate cu impactul. Evident, aceasta este o zona de îmbunătățire pentru companiile din toata lumea.

Într-o nota pozitiva, aproximativ trei sferturi dintre companiile ce raporteaza au realizat o analiza de materialitate și comunica aspectele materiale.

John McCalla-Leacy, *Liderul ESG al KPMG* la nivel global a declarat: “Oamenii de știința din cadrul IPCC au atenționat anul trecut ca lumea se afla în ”cod roșu” din cauza încălzirii globale provocate de oameni. Au urmat o serie de angajamente din partea liderilor politici la COP26. Pe masura ce ne îndreptam catre COP27, este nevoie imediata de acțiune pe o scara tot mai larga pentru a evita tragedii umane și de mediu.

Studiul KPMG privind Raportarea de Sustenabilitate 2022 releva ca reglementarea are un impact real. În opinia mea, este crucial sa îndrumi companiile și sa susții schimbarea de paradigma. Liderii de afaceri au acceptat ca au o responsabilitate și rolul de a sprijini eforturile de diminuare a impactului și, potențial, de evitare a crizei spre care ne îndreptam. Este necesar mai mult ca oricând sa avem din partea guvernelor standarde armonizate la nivel global. Totodata este nevoie de un efort colectiv din partea celor mai mari companii din lume de a raporta referitor la toate aspectele ESG, recunoscând legaturile evidente dintre mediu și aspectele ample de egalitate sociala.”

Jennifer Shulman, *co-autor al raportului și Lider al Centrului Global de Excelența ESG al KPMG* a comunicat: “Summitul COP26 a dat lumii o latura umana a tragediei climatice cu care planeta se confrunta. Reprezentanții unora dintre cele mai izolate și puternic afectate națiuni și teritorii au fost prezenți pentru a-și împărtăși povestea. Însa, indiferent de recunoașterea tot mai larga a laturii umane a ESG, ultimul nostru studiu continua sa evidențieze o provocare reala a liderilor din Consiliile de Administrație – care se refera la cum demonstreaza și cum reflecta impactul extins al companiei lor asupra societății.

Ar trebui sa începem sa observam un progres în anii urmatori pe masura ce organizații precum Consiliul pentru Standarde Internaționale de Sustenabilitate (International Sustainability Standards Board - ISSB) emit noi standarde globale de raportare. Dar, companiile nu ar trebui sa aștepte sa le fie impus. Implicarea activa a liderilor ca un factor catalizator este esențial. Pandemia globala și COP26 au pus în lumina reflectoarelor inegalitățile tot mai mari din societate. Multe organizații mari raspund prin masuri proactive ce ar trebui apreciate. Observam acțiuni mult mai ample privind egalitatea de gen, remunerație echitabila și evaluarea impactului în comunitate. Este momentul ca organizațiile sa fie transparente și sa raporteze pentru a evidenția ce au realizat și pentru a se responsabiliza referitor la zonele în care este necesar un progres suplimentar.”

Perspective la nivel global

Comparativ cu anul 2020 a fost înregistrata o creștere semnificativa în ceea ce privește raportarea de sustenabilitate la nivelul a trei țari: Islanda (+ 39 puncte procentuale), Emiratele Arabe Unite (+ 22 puncte procentuale) și Coreea de Sud (+22 puncte procentuale).

Regiunea Asia Pacific conduce în ceea ce privește raportarea de sustenabilitate (89% dintre companii raporteaza). Aceasta este urmata de Europa (82%), continentele americane (74%) și Orientul Mijlociu și Africa (56%).

Raportul din acest an evidențiază variația la nivelul regiunilor în ceea ce privește conținutul raportării de sustenabilitate, generate în mare parte de prioritățile regionale și diferențele de reglementare. America de Nord (97%) și Europa de Vest (85%) ies în evidență cu cele mai ridicate rate generale de raportare. Orientul Mijlociu

(55%) și regiunea Asia Pacific (30%) se evidențiază prin raportarea integrată. America Latină (50%) se evidențiază prin raportarea aspectelor de biodiversitate și Africa se remarcă în ceea ce privește raportarea elementelor sociale și de guvernanta (51%, respectiv 49%).

Apel pentru acțiune

Noile cerințe ESG determină o schimbare de paradigmă și provoacă un set nou de conversații în consiliile de administrare, impulsivând liderii de afaceri să aibă o gândire aprofundată, iar deciziile strategice de sus în jos pe care le iau să țină cont de aspectele climatice și alte elemente ESG.

Raportul KPMG evidențiază direcțiile tangibile pe care companiile le pot urma în ceea ce privește raportarea de sustenabilitate:

- Înțelegerea așteptărilor părților interesate
- Integrarea analizelor de materialitate în procesul de raportare
- Alinierea procesului de raportare la cadre obligatorii sau voluntare de raportare
- Realizarea de investiții în instrumente de gestionare a datelor non-financiare de calitate
- Înțelegerea impactului schimbărilor climatice și a problemelor sociale asupra afacerii

Deoarece cadrele de reglementare se dezvoltă continuu, cu siguranța afacerile vor fi presate să raporteze date non-financiare. Acționând acum, companiile pot face alegeri informate pentru a produce schimbarea atât de necesară pentru a fi un bun cetățean corporativ în contextul actual.

Perspectivă la nivel național, România

Analiza primelor 100 de companii din România ierarhizate în funcție de cifra de afaceri (N100) evidențiază o creștere a numărului companiilor ce raportează informații privind sustenabilitatea sau ESG (+ 8 puncte procentuale comparativ cu ediția anterioară).

Din totalul companiilor analizate, 74 au publicat informații privind performanța de sustenabilitate fie în cadrul unui raport local fie prin intermediul rapoartelor elaborate la nivel de Grup, ce au inclus și date privind operațiunile din România. Pentru elaborarea Studiului KPMG din acest an, au fost luate în considerare rapoartele publicate în perioada 2020-2022. S-a constatat că din totalul companiilor care au publicat informații non-financiare în această perioadă, 47 au raportat datele locale în cadrul raportului emis de compania mamă sau a grupului din care fac parte, 21 de companii au realizat și publicat rapoarte locale și doar 6 firme cu capital românesc privat sau de stat au publicat informații consistente privind aspecte ESG sau de sustenabilitate.

Studiul din acest an evidențiază următoarele tendințe la nivelul companiilor ce au publicat un raport local de sustenabilitate:

- Companiile care raportează au o preferință evidentă pentru comunicarea informațiilor ESG prin intermediul unui raport separat în detrimentul includerii acestor date în rapoartele lor financiare anuale. Astfel, doar 12 companii din N100 au comunicat la nivel național aspecte de sustenabilitate și ESG în raportul anual disponibil.
- Constatăm un interes tot mai mare pentru folosirea unor standarde de raportare recunoscute. 25 din cele 27 rapoarte locale analizate au menționat utilizarea Standardului Inițiativei Globale de Raportare (GRI) în procesul de

elaborare a rapoartelor, mai mult decât o dublare a rezultatelor din studiul anterior.

- Verificarea datelor raportate de către o terță parte este o practică aflată încă în stadiu incipient, analiza din acest an evidențind doar 8 rapoarte pentru care a fost emisă o opinie de către un verificator independent. În majoritatea cazurilor, opinia este de asigurare limitată și se referă la un set restrâns de indicatori.
- Preocupările referitoare la schimbările climatice au un caracter pronunțat și la nivel local, 18 companii dintre cele ce publică un raport local având stabilite ținte de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră. Cu toate acestea, doar 4 dintre companiile incluse în analiza raportează la nivel local riscurile asociate schimbărilor climatice conform recomandărilor TCFD, iar conectarea remunerăției membrilor consiliilor de administrație de atingerea unor indicatori de performanță de sustenabilitate a fost identificată la nivelul a doar 3 organizații ce raportează local.

Ovidiu Popescu, *Director Energie, Sustenabilitate și Schimbări Climatice al KPMG în România* menționează:

”Ne aflăm într-un punct de inflexiune în ceea ce privește efectele în lanț provocate de schimbările climatice.

Astfel, este nevoie acută de acțiuni coordonate și cooperare la nivelul tuturor palierele societății.

Din perspectiva rezultatelor acestui studiu, dincolo de progresul aparent înregistrat la nivel local, se evidențiază un decalaj semnificativ al stadiului și maturității nivelului de raportare comparativ cu media regională. Astfel, este momentul pentru companii să analizeze mai profund în ce măsură afacerea lor poate fi rezilientă pe termen lung și care este impactul real pe care îl au la nivelul lanțului valoric. Cerințele mai stricte de raportare și solicitarea de date privind performanța ESG de către diverse grupuri de părți interesate sunt un factor important. Însă, pentru o schimbare reală, companiile trebuie să fie pregătite pentru un proces transformațional care să rezulte într-o definiție mai clară și o aliniere mai bună a obiectivelor de afaceri cu cele de sustenabilitate. Raportarea trebuie văzută ca un instrument de monitorizare și comunicare a progresului ca urmare a implementării unei strategii coerente de sustenabilitate, și nu un scop în sine.

Astfel, în funcție de nivelul de maturitate curent în ceea ce privește gestionarea aspectelor ESG, tranziția va avea un alt ritm. Iar organizațiile ce vor avea cât mai rapid o imagine cuprinzătoare a interdependențelor și ramificațiilor dintre procesele de afaceri și aspectele ESG vor putea capitaliza noi oportunități.

Ca să dau un ton pozitiv, închei prin a spune că este o cursă contra cronometru pe care nu o putem evita, însă partea bună este că la linia de final putem avea o organizație pregătită pentru viitor.”

Aurelia Patulea - *Manager, Energie, Sustenabilitate și Schimbări Climatice, KPMG în România*, încheie: ”Este de așteptat că în următorii ani să vedem o evoluție pozitivă a tendințelor la nivel european evidențiate de Studiul KPMG pentru că ne apropiem tot mai mult de momentul adoptării Directivei privind raportarea de sustenabilitate corporativă (CSRD). Consider că este definitoriu să avem o schimbare de optică în sensul de a percepe cum poate fi folosit tot contextul CSRD ca și cadru de orientare pentru incorporarea oportunităților și riscurilor ESG în strategia corporativă și în procesul de raportare, și nu ca un simplu instrument de conformare.

Companiile ce intra sub incidența acestei Directive și nu numai ar trebui să își canalizeze tot mai mult eforturile pe analiza de dubla materialitate deoarece acesta este un pilon central și punctul de pornire pentru identificarea aspectelor relevante la nivelul fiecărei organizații și a carei valoare nu ar trebui subevaluată. În plus, un alt element ce nu ar trebui neglijat este acela al valorii și credibilității pe care o poate aduce verificarea independentă a datelor raportate.

Dacă ne gândim că finalmente un raport de sustenabilitate sau ESG este elaborat și publicat pentru a oferi mai multă transparență, iar publicul țintă devine tot mai pregătit să analizeze cu un ochi critic o astfel de publicație, este cu atât mai important ca informația comunicată să fie relevantă, ancorată în contextul sustenabilității la nivel global și local, dar, mai ales, comparabilă”.